

Skövde Sn, Vg

ARKIVEXEMPLAR

BESLUT

DATUM

2001 06 15

BETECKNING

312-1569-2001

ERT DATUM

ER BETECKNING

2005-02-02 beslut
Aic / KML
Aic

Kopia till

Kyrkorådet i Våmbs församling
Box 183
541 24 Skövde

Skydd enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. för S:t Johannes kyrka i Våmbs församling, Skövde, Skara stift, Västergötland.

Just/samråd

Aic
Aic
ism

Beslut

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) beslutar med stöd av 4 kap. 4§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) att bestämmelserna i 4 kap. 3§ KML skall tillämpas på S:t Johannes kyrka i Våmbs församling med därtill hörande kyrkotomt.

des
SP

Kyrkan, klocktornet och kyrkotomten får inte på något väsentligt sätt ändras utan tillstånd av länsstyrelsen.

Tillstånd erfordras ej för interiöra förändringar i lokalerna för församlingsverksamheten, men samråd bör ske med länsstyrelsen.

Bakgrund

Alla Svenska kyrkans kyrkobyggnader uppförda t.o.m. 1939 är skyddade enligt 4 kap. KML. Enligt 4 och 14§§ i detta kapitel kan RAÄ besluta att även kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser tillkomna 1940 och senare, som är märkliga på grund av sitt kulturhistoriska värde skall skyddas. Av förarbetena till lagen framgår att begreppet *kulturhistoriskt värde* också innefattar *konstnärligt värde* och att även kyrkor som är yngre än ca 20 år kan skyddas.

År 1990 fattade RAÄ beslut om skydd för ett urval kyrkor byggda 1940 och senare, sammanlagt 83 kyrkor. 1996 beslutades om skydd för ett urval av begravningsplatser med kapellkrematorier eller begravningskapell, sammanlagt 22 anläggningar.

Exp

2001 06 15
Aic

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 Stockholm
Besöksadress Linnégatan 64

Tel 08 - 5191 8000
Fax 08 - 5191 8013
E-post riksant@raa.se
www.raa.se

Org nr 202100 - 1090
Postgiro 59994-4
Bankgiro 5052-3620

Urvalet behöver ses över med jämna mellanrum och RAÄ har nu beslutat att göra en utökning av urvalet av skyddsvärda kyrkor byggda 1940 och senare. Orsaken är dels att inventeringsunderlaget när det gäller de nya kyrkorna har förbättrats sedan förra urvalstillfället och dels att ett flertal nya kyrkor har byggts.

En kyrka och två begravningsplatser byggda 1940 eller senare i Skara stift har enligt besluten 1990 och 1996 skydd enligt KML och i det nu aktuella urvalet har RAÄ beslutat att ytterligare tre kyrkor i stiftet skall skyddas.

Redogörelse för ärendets handläggning

Urvalet av skyddsvärda kyrkor som omfattar kyrkor byggda 1940 eller senare har skett i samråd med länsstyrelser, läns museer och Arkitekturmuseet. Vid urvalet har följande kriterier beaktats:

- Hög arkitektonisk och konstnärlig kvalitet
- Tidstypisk utformning
- Återspeglning av internationella arkitekturtrender
- Kyrkan som del i en miljö, t.ex. ett medvetet gestaltat förortscentrum
- Exempel på teologiskt och liturgiskt betingad gestaltning
- Verk av framstående arkitekter, även lokalt
- Konstnärligt betydande fast utsmyckning
- Intressanta och nydanande tekniska lösningar

Förslag till utökat urval av skyddsvärda kyrkor har remitterats till stiftsstyrelser och till berörda församlingar. Muntliga kontakter har tagits med de församlingar som inte yttrat sig eller som varit tveksamma till skyddet.

Skara stift har den 14 januari 2000 tillstyrkt att S:t Johannes kyrka i Våmbs församling ska omfattas av skydd enligt KML.

Vid förfrågan per telefon den 10 oktober 2000 har Våmbs församling tillstyrkt förslaget.

Beskrivning av kyrkan

S:t Johannes kyrka byggdes 1987 efter ritningar av arkitekten Hans-Erland Heineman.

Förortskyrkan i stadsdelen Hentorp i Skövde är ett stort komplex med församlingslokaler med varierande takhöjd. Hela anläggningen är

uppförd i ljust rött tegel med trädetaljer i vitt. Entréns metallpartier är målade i blått. Kyrkan i anläggningens nordöstra del höjer sig över övriga byggnadsdelar. Den har närmast rund planform, höga slutna tegelfasader och plant, sluttande tak. Kyrkorummets murar är mjukt rundade och mönstermurade i tegel. Ljuset faller in genom smala fönsterslitsar och genom ett rundfönster. Vid huvudentrén finns ett murat klocktorn.

Motiv för beslutet

Kyrkan har hög arkitektonisk kvalitet och är typisk för den senmodernistiska riktningen med ett fritt, organiskt formspråk. Kyrkorummet präglas av sina mäktiga mått och de konstfullt mönstermurade, böljande tegelväggarna.

Beslut i detta ärende har fattats av överantikvarie Christina von Arbin, efter föredragning av arkitekt Kerstin Alexandersson. Verksjurist Kristina Lindskog, enhetschef Gunnel Vahlne och förste antikvarie Ingrid Sjöström har deltagit i den slutliga handläggningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten. Hur man överklagar framgår av bilaga.

Christina von Arbin
Överantikvarie

Kerstin Alexandersson
Arkitekt

Bilaga:
Hur man överklagar

BESLUT

SIDA

4:4

Kopia till:
Svenska kyrkan
Skara stift
Länsstyrelsen
Länsmuseet
Arkitekturmuseet